

Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi

Årsrapport 2004

Innehållsförteckning

Förord	4
1. Organisation.....	5
1.1. Sekretariat.....	5
1.2. Samarbetsrådets sammansättning och uppgifter	5
1.3. Rådsmötet.....	6
1.4. Kontaktsekreterare	6
1.5. Revisor	7
1.6. Bokföring	7
2. Verksamhet år 2004	9
2.1. Forsknings- och resestöd	9
2.1.1. Anvisningar för erhållande av ekonomiskt stöd från NSfK	9
2.1.2. Beviljade forskningsstöd år 2004	9
2.1.3. Beviljade resestöd 2004	14
2.1.4. Rapporterade forskningsprojekt 2004	15
2.2. Seminarier och konferenser.....	19
2.2.1. Forskarseminarium.....	19
2.2.2. Kontaktseminarium	21
2.2.3 What works in reducing crime	21
2.3. Nyhetsbrevet Nordisk Kriminologi	21
2.4. Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention.....	22
2.5. Bibliografi -"Bibliography of Nordic Criminology"	23
3. Resultat år 2004	25
Resultaträkning 01.01.2004 – 31.12.2004.....	25
Balansräkning för 2004-01-01 –2004-12-31	26

Förord

Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi har verkat sedan 1962 då de nordiska justitieministerna beslöt att grunda samarbetsrådet för att befrämja kriminologisk forskning och kunna rådgiva regeringarna i de nordiska länderna i kriminalpolitiska frågor.

NSfK:s sekretariat flyttade vid årsskiftet 2003/2004 till Stockholm och finns nu i lokaler vid Stockholms universitet.

Året började med stor osäkerhet om NSfK:s framtid. Glädjande nog har dock rådet fått fortsätt finansiering. Vi har fortsatt vår satsning på prioriterade forskningsteman och på rådsmötet beslutades att brottsprevention ska vara vårt forskningstema under åren 2005-2007. Förra årets tema fängelseforskning lever kvar ytterligare ett år.

På rådsmötet detta år anslogs extra pengar i budgeten för att satsa på NSfK:s informationsstrategi (webbplats, bibliografi mm) varför vi har ägnat en hel del tid och kraft åt detta. Webbplatsen www.nsfk.org har fått ett helt nytt utseende, detsamma gäller bibliografin. Förutom detta har nyhetsbrevet Nordisk Kriminologi övergått till elektronisk publicering.

En mycket central del av NSfK:s verksamhet vid sidan av information och seminarier är att dela ut forskningsstöd. NSfK har delat ut forskningsstöd till ett antal forskare och hjälpt dem på vägen att nå forskningsresultat. Förutom seminarier och forskningsstöd har NSfK fortsatt att publicera sitt nyhetsbrev ”Nordisk Kriminologi”, som kommer ut tre gånger om året och innehåller kriminalpolitiska nyheter från Norden samt annan aktuell information. Nu när Nordisk Kriminologi gått över till elektronisk publicering är ambitionen att nyhetsbrevet ska kunna komma ut lite oftare. Fr o m januari 2005 kommer vi försöka att gå ut med ett nyhetsbrev per månad (utom under sommarmånaderna då det blir ett uppehåll).

Bibliography of Nordic Criminology (BNC) är en databas med nordisk kriminologisk litteratur som NSfK har varit med om att grunda.

Stockholm 31.12.2004

Jerzy Sarnecki
Förman

Mia Söderbärj
Chefssekreterare

1. Organisation

1.1. Sekretariat

Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi (NSfK)
c/o Kriminologiska institutionen
Stockholms universitet
106 91 Stockholm
<http://www.nsfk.org>

Jerzy Sarnecki, förmann, jerzy.sarnecki@crim.su.se, +46 8 16 2102 (tfn)

Per Ole Johansen, vice förmann, p.o.johansen@jus.uio.no, +47 22850123 (tfn)

Mia Söderbärj, chefssekreterare, mia.soderbarj@crim.su.se, +46 8 16 46 74 (tfn)

1.2. Samarbetsrådets sammansättning och uppgifter

Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi (NSfK) består av 15 medlemmar, som utses av de nordiska ländernas respektive justitieministerier/regeringar. Mandatperioden är tre år. I enlighet med stadgarna är vart och ett av medlemsländerna (Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige) representerat med tre medlemmar i Rådet. Medlemmarna representerar först och främst kriminologisk forskning, men omfattar också representanter för administrativa myndigheter i de respektive länderna.

Verksamheten administreras av **sekretariatet** som består av **förmannen** och en heltidsanställd **verksamhetsledare** (stadgan använder uttrycket "sekreterare"). Sekretariatet arbetar enligt riktlinjer som har definierats i NSfK:s stadga (godkänd av ministerierna) samt enligt de förändringar i riktlinjerna som diskuteras och godkänns av Rådet (och styrks av ministerierna), vanligtvis vid det årliga rådsmötet i mars månad. Utöver det ordinarie årsmötet kan sekretariatet vid behov i samråd med rådsmedlemmarna fatta beslut i aktuella frågor. Initiativet kan komma från sekretariatet eller från rådsmedlemmarna. Brådkande beslut kan även fattas separat i samråd med alla rådsmedlemmar per capsulum. Bl.a. på grund av kostnadsskäl har man vanligtvis inte haft extraordinarie rådsmöten trots att detta är möjligt.

NSfK fungerar som kontaktorgan mellan nordiska forskare, som arbetar med kriminologiska och kriminalpolitiska frågor. Rådet har som syfte att främja kriminologisk forskning. Bland annat genom att bevilja forskningsstöd och genom att själv ta initiativ till att genomföra kriminologisk forskning. NSfK fungerar också som kontaktorgan mellan kriminologisk forskning och den praktiska kriminalpolitiken i Norden. Rådet skall således bland annat bistå myndigheterna i de nordiska länderna och Nordiska Rådet i kriminalpolitiska frågor. Dessutom har NSfK i uppgift att sprida information om nordisk kriminologi - först och främst i Norden, men också till länder utanför Norden.

Uppgiftsbeskrivningen har ett kriminalpolitiskt mål; kriminologisk forskning bör främjas därför att ministerierna/beslutsfattarna behöver vetenskaplig kunskap med kriminalpolitisk relevans. Ministerierna/beslutsfattarna bör även vara medvetna om vetenskapliga forskningsrön på området, för att bättre kunna förverkliga kunskapsbaserad ("knowledge-based") kriminalpolitik.

Innevarande period sträcker sig från den 1 januari 2004 till 31 december 2006.

År 2004 hade Rådet följande sammansättning:

Danmark: Annika Snare
Anette Storgaard
Britta Kyvsgaard

Finland: Kauko Aromaa
Päivi Honkatukia
Jukka-Pekka Takala

Island: Helgi Gunnlaugsson
Ragnheiður Bragadóttir
Krisrún Kristinsdóttir

Norge: Kjersti Ericsson
Arnt Even Hustad
Per Ole Johansen (vice förman)

Sverige: Jerzy Sarnecki (förman)
Annika Brickman
Jan Andersson

1.3. Rådsmötet

Rådets ordinarie möte 2004 hölls den 21-22 mars i Reykjavik.

1.4. Kontaktsekreterare

NSfK:s nationella kontaktsekreterare har bland annat i uppgift att rapportera om kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter till NSfK:s nyhetsbrev, *Nordisk Kriminologi*. Dessutom bistår kontaktsekreterarna sekretariatet med att arrangerar möten, sprida informationsmaterial till de lokala miljöerna, besvara frågor rörande kriminologisk forskning i allmänhet och NSfK:s verksamhet i synnerhet och ta hand om andra praktiska uppgifter. Kontaktsekreterarna är därtill nationella redaktörer för den elektroniska länksamling till institutioner m.m., Länksamlingen, för vilken NSfK:s chefssekreterare är ansvarig redaktör, är tillgänglig på NSfK:s webbplats, www.nsfk.org.

Kontaktsekreterarna får ett årligt arvode på ca 1.200 EUR var (regleringsfaktorer fastställda av Nordiska Ministerrådet varierar för varje land). Den kontaktsekreterare, som har ansvar för det praktiska genomförandet av forskarseminariet och/eller kontaktseminariet, får dessutom ett extra honorar på ca 600 EUR för varje seminarium.

Följande personer har fungerat som kontaktsekreterare år 2004:

Jesper Stecher, Det juridiske fakultet, Københavns Universitet (DK)
Aarne Kinnunen, Justitieministeriet, Kriminalpolitiska avdelningen (FIN)
Mariekathrine Poppel, (GR)
Rannveig Thorisdóttir, Embætti ríkislöggreglustjóra (Rikspolischefen), Reykjavík (I)
Astrid Renland, Institutt for kriminologi, Universitetet i Oslo (N)
My Lilja, Kriminologiska institutionen, Stockholms Universitet (S)

1.5. Revisor

Kjell Nyberg, auktoriserad revisor vid revisionsbyrån Ernst & Young, är revisor för Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi under åren 2004 – 2006.

1.6. Bokföring

Ekonomihandläggaren vid Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet, Ewa Gustafsson, har skött om löneutbetalningar och bokföringen för NSfK.

2. Verksamhet år 2004

NSfK:s verksamhet kan sägas bestå av tre områden. Dessa är att dela ut forskningsstöd, skapa och stärka olika strukturer inom nordisk kriminologi (bl.a. genom att sprida information, stödja nätverk av olika slag, ordna seminarier mm.) och kontaktseminarieverksamheten. Denna har dock i praktiken inte varit lika regelmässig som de två första.

2.1. Forsknings- och resestöd

2.1.1. Anvisningar för erhållande av ekonomiskt stöd från NSfK

Anvisningar för erhållande av ekonomiskt stöd från NSfK finns i en svenskaspråkig och engelskspråkig version. Bägge versionerna finns tillgängliga på NSfK:s webbplats (www.nsfk.org).

2.1.2. Beviljade forskningsstöd år 2004

NSfK delar årligen ut ekonomiskt stöd för enskilda **forskningsprojekt**, för **studieresor** och för **arbetsgruppmöten**. Därtill kan förmannen dela ut individuella mindre resestipendier för deltaende i vetenskapliga **konferenser** m.m.

Praxis har varit att man som forskningsbidrag har delat ut summor som kanske bäst lämpar sig för att utveckla eller fördjupa en forskningsplan (pilotprojekt) eller för initierandet eller slutförandet av ett större projekt, eller som delfinansiering av doktorsavhandlingar o.dyl.

På rådsmötet 2004 fattades ett beslut att man förutom det tidigare beslutade forskningstemat fängelseforskning parallellt ska ha brottsprevention som forskningstema. Brottspreventionstemat skall gälla för perioden 2005-2007.

NSfK behandlade på sitt årliga rådsmöte ansökningar om ekonomiskt stöd till kriminologiska forskningsprojekt m.m. Fristen för ansökningstiden var 1 december 2003. Ansökningarna behandlades i enlighet med gällande riktlinjer för ansökning om finansiellt stöd av NSfK, som offentliggjorts i *Nordisk Kriminologi* 29(2) 2003 och på NSfK:s webbplats.

År 2004 mot tog Samarbetsrådet 24 ansökningar (om totalt €260 004) om ekonomiskt stöd till forskningsprojekt m.m. Totalt beviljade Samarbetsrådet €91 990.

Följande 13 forskningsprojekt och arbetsgruppmöten har mottagit ekonomiskt stöd 2004:

- **David Wästerfors/Malin Åkerström (S), 10 840 EUR** i forskningsstöd för projektet *"Fängelsebråkets interaktion och symbolik"*.

Som modern institution är fängelset sinnebilden för fysisk och social kontroll. Den intagne är inte bara underställd anstaltens materiella och organisationsmässiga struktur i allmänhet utan också den samling regler som syftar till att standardisera anstaltens vardag. Handlingar som utanför anstalten ter sig alldagliga och oskyldiga är inom anstalten inte sällan föremål för explicit reglering, som att ringa ett telefonsamtal, tända en cigarett eller hämta ett par byxor från ett förråd.

En sådan skärpt eller stegrad kontroll har en välkänd sociologisk innehörd. Samtidigt som den drastiskt reducerar möjligheten att begå traditionella brott (genom själva frihetsberövandet) konstrueras nya, lokala ”brott” inom anstaltens kontext. För att använda Emile Durkheims (1895/1978, s. 64) liknelse: i ett mönstergilt kloster blir bagatellen möjlig att fördöma (se även Lindgren 1998, s. 21). I en miljö genomsyrad av regler kan bagatellen rentav upphöra att vara en bagatell; den blir en förseelse och därmed ett potentiellt tvisteämne.

I den meningen utgör konflikter och bråk på en anstalt inte nödvändigtvis avsteg från anstaltens fysiska och sociala kontroll utan istället integrerade komponenter i denna kontroll.

Återkommande eller övergående osämja mellan intagna och kriminalvårdare kan i någon mån ingå i och spegla institutionens strukturella utformning. Konflikter och bråk kan i viss utsträckning betraktas som inbäddade i en specifik institutionell ordning.

Föreliggande projektbeskrivning behandlar initierandet av en ny sociologisk och socialpsykologisk studie med utgångspunkt i denna problematik. Studien vill belysa relationen mellan å ena sidan konflikter och bråk på anstalter, å andra sidan anstalternas sociala och fysiska kontroll. Utifrån kvalitativt orienterade intervjuer med kriminalvårdare och intagna på anstalter i Sverige och Danmark vill studien ge en bild av ”fängelsebråkets” interaktion och symbolik, det vill säga de samspelsformer inom vilka en anstaltskonflikt kan utspela sig och de innehörder anstaltens aktörer tillskriver en sådan konflikt.

- **Raimo Lahti (F) 4800 EUR** i understöd för projektet ”*XIII nordiska kriminalistmöte 10.-12.6.2004 vid Helsingfors universitetet*”.

Ansökan avser ett specifikt resestöd för ett antal personer som skulle delta i det XIII nordiska kriminalistmötet vid Helsingfors universitetet i juni 2004.

- **Hanns von Hofer (S) 4000 EUR** i forskningsstöd för projektet ”*The Nordic Handbook of Criminology*”.

Hanns von Hofer återlämnade sitt forskningsstöd.

- **Pär Anders Granhag (S) arbetsgruppsstöd om 3000 EUR** för ”*Bildande av Nordiskt Forsknätverk för Rättspsykologi*”

Ansökan avser medel för ett arbetsgruppsmöte med målsättningen att (a) konstituera samt (b) dra upp framtida riktlinjer för ett Nordiskt Forsknätverk för Rättspsykologi, Rättspsykologi är den disciplin inom vilken man utifrån ett beteendevetenskapligt perspektiv studerar den rättsliga arenans aktörer (t ex gärningsmän, offer, vittnen, poliser och jurister), och där man via vetenskaplig forskning tar fram kunskap som kan omsättas i polisiära och juridiska sammanhang. Rättspsykologin utgörs av ett antal delområden, t ex vittnespsykologi, lögnens psykologi (dvs bedömningar av tillförlitlighet och trovärdighet), vittneskonfrontationer, intervju- och förhörsmetodik, barns vittnesmål, juridiskt beslutsfattande samt gärningsmannaprofilering. Rättspsykologin överlappar delvis både Rättspsykiatrin och Kriminologin.

- **Minna Piispa (F) 7050 EUR** i forskningsstöd för projektet "Generation, våld och parförhållanden".

In recent years violence against women has become one of the central themes of international debate on women's position and the furthering of equality between men and women. Despite ostensible equality, violence directed at women — particularly violence in partner relationships — is still quite common in Finland. The first survey carried out in Finland specifically to study violence by men against women (Heiskanen & Piispa 1998) showed that in one relationship out of five the woman has been subjected to violence by her male partner at some point in time. According to the survey, the violence was directed especially towards young women, cohabiting women, women whose partnership had only lasted for a short time and mothers of small children who also often stayed at home to look after the children.

- **Jón Fridrik Sigurdsson (I) 8000 EUR** i forskningsstöd för projektet "Psychiatric illness and ADHD among Icelandic prison".

The main objective of the research is to screen for psychiatric illness and ADHD among Icelandic prisoners and investigate the relationship of ADHD with compliance and suggestibility. All prisoners who are admitted to the main prison in Iceland over a six month period will be approached and asked to participate in the research. A number of psychological tests will be administered which will take approximately 60 min to complete.

- Either the Millon Multiaxial Clinical Inventory (MMCI) or the MM International Neuropsychiatric Interview (MINI) will be administered.
- The Wender-Utah Rating Scale (WURS) and a DSM-IV checklist will be used to screen for symptoms of ADHD.
- The Gudjonsson Compliance and Suggestibility Scales will be used to measure compliance and suggestibility.
- Questions about demographic variables and criminal history.

- **Kati Mustola (F) 4300 EUR** i forskningsstöd för projektet "Homosexualitet, straffrätt och kriminalitetssyn i Norden 1864-1999"

The project Criminal Discourse and Homosexuality in Scandinavia 1864-1999 was established in 1999 and funded by NSfK. At the beginning the project included participants from four of the Nordic countries: Kati Mustola (Finland), who co-ordinates the project, Wilhelm von Rosen (Denmark), Martin Halsos (Norway), and Jens Rydström (Sweden). In 2003, Þorgerður Þorvaldsdóttir, an Icelandic colleague, joined the project, also funded by NSfK.

The project has been considerably delayed, mainly because it was under funded from the beginning. We have thus received generous grants from NSfK for meetings, for which we are very grateful, but the remuneration for editing and writing has not been sufficient, and the members of the project have had to give a lower priority to this project in order to earn money doing other things.

However, since our Icelandic member joined the group this year, it has become filled with new energy. The work of Þorgerður Þorvaldsdóttir has proved invaluable to our project, and it has also been greeted in Iceland as the first research done on an academic level on the history of homosexuality in that country.

- **Robert Andersson (S) 8000 EUR** i forskningsstöd för projektet "Risktänkandet och behandlingstankens återkomst".

Syftet med projektet är att undersöka på vilket sätt risktänkande har påverkat utformningen av fängelsestraffen och andra straffrättsliga åtgärder. När Foucault beskriver fängelsets utveckling i Övervakning och straff framhåller han att oavsett hur kritiken mot fängelset sett ut blir svaret på denna kritik oföränderligen detsamma. "Under ett och ett halvt århundrade har fängelset utpekats som sitt eget botemedel: reaktiveringens korrektionsteckniken anges som enda utvägen för att reparera dess ständiga misslyckanden; förverkligandet av korrektionsplanerna framställs som det enda sättet att övervinna omöjligheten att förvekliga dem" (Foucault 197:3 12). Sedan Foucault skrev detta 1974 har vi genomlevt behandlingstankens fall, för att på 1990-talet se den återvända men med en ny psykologi/psykiatri i termer av kognitiv beteendeterapi. Det handlar om ett behandlingstänkande som tar sin utgångspunkt i ett risktänkande och riskanalyser.

Problemställningen i detta projekt är alltså: har fängelsets självreformering antagit en ny form eller handlar det bara om en reformation som tar sin grund i de principer Foucault (1987:2 13-14) lokaliseras? Dagens svenska fångpopulation förefaller vara mer belastad och polariserad från samhället i övrigt än vad den varit tidigare (Nilsson 2002, Skardhamar 2003). Detta kan delvis förstås mot en bakgrund av en förändring av selektionen bland de som hamnar i fängelse (Kvsgaard 1999, Hörnqvist 2003). Denna situation pekar mot att fängelsets funktion och legitimitet kan ha förändrats de senaste årtiondena efter 1970-talets turbulenta kriminalpolitiska debatter. Svensk kriminalpolitiks legitimitet och rationalitet har i alla fall inte fortgått opåverkad av denna turbulens (Andersson 2002). Konkret handlar det om att undersöka huruvida fängelsestraffet som kontrollform i det senmoderna samhället har fått en annan uppgift än tidigare, är det andra grupper eller beteende som skall kontrolleras idag än tidigare? På vilket sätt har ett ökat risk och säkerhetstänkande påverkat fängelset och kriminalvården?

- **Jane Dullum (N) 8000 EUR** i forskningsstöd för projektet "De nye særreaksjonene".

Et tema som har stått sentralt i kriminologien, er de såkalte særreaksjonene, altså tiltak som går ut over de vanlige straffene. I Norge var sikring lenge den eneste gjenvarende særreaksjonen. Sikring var en tidsbestemt reaksjon som kunne anvendes overfor både tilregnelige og utilregnelige lovovertredere som ble ansett som farlige, og der det var fare for tilbakefall. Sikring ble utsatt for sterkt kritikk, bl.a. pga. av det tidsbestemte ved reaksjonen, de sakkyndiges rolle, problemer med å forutsi farlighet, det stemplende ved reaksjonen samt manglende behandling i sikringsanstaltene; innholdet var påfallende likt en vanlig fengselsstraff.

Etter en langvarig reformprosess som startet på begynnelsen av 1970-tallet, trådte nye særreaksjoner i kraft 1. januar 2002. Sikring er nå erstattet med to nye serreaksjoner — tvungen psykisk helsevern og tvungen omsorg for utilregnelige, og én serstraff - forvaring for tilregnelige lovovertredere. Alle reaksjonene er tidsbestemte. Vilkåret for å kunne idømme de nye (sar)reaksjonene er noe forskjellig, men grovt sett er det tre vilkår som må være oppfylt: Det kreves at vedkommende har begått eller forsøkt å begå alvorlig kriminalitet, det må være en merliggende fare for at vedkommende på nytt vil begå slik alvorlig kriminalitet, og særreaksjonen må anses nødvendig for å veme samfunnet (Hennum 1997).

Formålet med dette prosjektet er å gjøre en studie av én av disse nye (ser)reaksjonene; forvaring. Forvaring er definert som straff og skal utholdes i institusjon under fengseisvesenet. En sentral problemstilling er i hvilken grad forvaringen har løst sikringens problemer. Her skal serlig legges vekt på spørsmålet om hva innholdet av innesperringen består i. Lovforarbeidene er det understreket at innholdet i forvaringen skal være noe annet enn vanlig fengselsstraff (uten at det er konkretisert i lovforarbeidene hva innholdet i forvaringen skal vere). Når nå forvaringsordningen har fått virke en stund, er det grunn tu å undersøke i hvilken grad disse intensjonene har slått tu.

- **Kari Stefansen** fullt forskningsstöd om **8000 EUR** till projektet "Sexuell viktimering i voksen alder. Betydning for stabilitet og tilfredshet i parforhold".

Seksualisert vold ser ut tu å vere er et samfunnsmessig problem av stort omfang (Hj emmen, Dalgard et al. 2002). Flere bidrag på feltet har fokusert på sammenhenger mellom seksuell viktimering og problemer på andre livsområder (Wijma, Schei et al. 2003). Feltet preges imidlertid av store forskj eller i måten seksualisert vold er definert på, hvor aldersgrensen for voksenopplevelser er satt, og hvilke utvaig undersøkelsene er basert på. Dette gjør det vanskelig å sammenligne funn på tvers av studier. Samtidig synes det å vere enighet om at seksualisert vold ofte får følger for ofrene, både på kort og lang sikt (Wijma, Schei et al. 2003). Det er en vanlig oppfatning at å ha blitt utsatt for seksuelle krenkelser kan føre til problemer av ulik art i relasjon til en partner. Dette gjelder i serlig grad for kvinner som har vart utsatt for grov seksuell vold. Tanken er at slike krenkelser gir emosjonelle skader som medfører problemer i intime relasjoner, kanskje seriig når det gjelder kroppslig intimitet. Følgelig kan en tenke seg at en vil finne større grad av ambivalens i forhold til en partner og at risikoen for samlivsbrudd er større blant ofre for seksuell viktimering. Hensikten med dette prosjektet er å belyse sammenhenger mellom utsatthet for seksuell vold og ulike mål på partnerstabilitet og tilfredshet i parforhold, med utgangspunkt i et normalbefolkningsutvalg. En motsetning til studier av selekerte utvalg, hvor samtlige av deltakende har offeropplevelser, er studier av generelle befolkningens utvaig egnet til å studere forskj eller mellom de som har og de som ikke har offererfaringer.

- **Kristin Hanoa** fullt forskningsstöd om **8000 EUR** till projektet "Vold blant innsatte i fengsel. En intervjuundersøkelse med innsatte i norske fengsler".

Prosjektet har på nåvrende tidspunkt tittelen "Vold blant innsatte i fengsel. En intervjuundersøkelse med innsatte i norske fengsler." Formålet med undersøkelsen vil vere å se nermere på den volden som utøves blant innsatte i norske fengsler, og gjennom samtaler med de innsatte få kunnskap om hva volden handler om for den enkelte, om deres forståelse av volden og syn på sammenhengen den utøves i. Det vil her vere flere sentrale spørsmål som f.eks. i hvilken grad utsettes de innsatte i norske fengsler for vold og av hvem? I hvilke situasjoner oppstår volden og hva handler den om for den som utøver den? Hvilken betydning har fengselet som ramme for volden? Hvilke faktorer mener de innsatte har betydning for voldshendelsene? Kan det f.eks. handle om maktstrukturer i innsattegruppen eller fangelivets belastninger? Har faktorer som narkotika eller ulike stigmatiserte grupper betydning? Er volden planlagt eller er det mer situasjonsbestemte faktorer som utløser volden? Hva skjer med hendelsene? Blir de rapportert eller holdes de skjult? En sentral problemstilling vil derfor være: Vold blant innsatte i norske fengsler — hva handler det om?

Kristin Hanoa har beviljats uppskov för sitt forskningsstöd.

- **Ágúst Mogensen** fullt forskningsstöd om **8000 EUR** till projektet "Interviewing drunk drivers".

The working title of the project in English is Interviewing "Drunk" drivers. The title refers to the researcher's method of data collection; the researcher will attempt to interview 50 subjects, who have been arrested on suspicion of drunk driving, in a police station and get their consent for participating in the research. The aim of the research is to analyse the decision making process of drivers who have been arrested on suspicion of drunk driving. The main question of the research is:

Which questions do drunk drivers ask themselves before taking the decision to drive drunk and what is the role of the social environment where drinking takes place, in the decision making process?

- **Knut Papendorf** ett begränsat forskningsstöd om **10 000 EUR** till projektet "*En sammenliknende analyse av den norske fengelsloven*".

En sammenliknende analyse av den norske fengelsloven av 1958 med straffegjennomføringsloven av 2001 vedrørende fangenes rettssikkerhetssituasjon. Dette prosjektet skal undersøke i hvilken retning den rettslige og faktiske situasjonen for fangebefolkningen i de norske fengsler har endret seg med innføringen av den nye straffegjennomføringsloven i 2001. Har situasjonen forbedret seg, forverret seg eller er den upåvirket av rettsendringen?

2.1.3. Beviljade resestöd 2004

Inom budgetramarna för år 2004 har NSfk:s förman lopande behandlat ansökningar om ekonomiskt stöd till rese- och forskningsaktiviteter. Stödet kan uppgå till 550 EUR för individuella resor (huvudregel) och upp till 1 400 EUR för kollektiva resor. Anvisningar för erhållande av ekonomiskt stöd samt regler för rapportering är senast tryckta i "Nordisk Kriminologi 29(2) 2003". Anvisningarna finns även på webbplatsen, www.nsfk.org.

Följande personer har beviljats resestöd av NSfk:s förman:

- *Aili Takalo (F)* för deltagande i bibliografimöte i Köpenhamn 23 februari 2004.
- *Tuomo Silenti (F)* för deltagande i bibliografimöte i Köpenhamn 23 februari 2004.
- *Grete Skjåstad (NO)* för deltagande i bibliografimöte i Köpenhamn 23 februari 2004.
- *Lars Dolmén (S)* för deltagande i SCOPIC-konferensen, Cambridge, 2-3 juni 2004.
- *Illka Levä (F)* för deltagande i Nordisk sociologikonferens, Malmö 20-22 augusti 2004.
- *Kauko Aromaa (F)* för deltagande i ESC-konferensen i Amsterdam 25-28 augusti 2004.
- *Ulla Bondesson (DK)* för deltagande i International Society of Criminology:s styrelsemöte samt konferensen "What works in reducing crime" Paris 13-15 maj 2004.
- *David Sorensen (DK)* för deltagande i ESC-konferensen i Amsterdam 25-28 augusti 2004.
- *Karen Leander (S)* för deltagande i European Group:s konferens Bristol 16-19 september 2004.
- *Karl Ask (S)* för deltagande i konferensen 14th European Conference on Psychology and Law Krakow 7-10 juli 2004.
- *Maria Hartwig (S)* för deltagande i konferensen 14th European Conference on Psychology and Law Krakow 7-10 juli 2004.
- *Mika Junnilen (F)* för deltagande i konferensen American Society of Criminology 56th Annual Meeting Nashville 16-20 november 2004.
- *David Sorensen (DK)* för deltagande i konferensen American Society of Criminology 56th Annual Meeting Nashville 16-20 november 2004.

Utöver dessa hade ytterligare fyra personer beviljats resestöd men deras resor genomfördes av olika anledningar aldrig.

Totalt beviljades €7 860 i resestöd under 2004.

Resestöd har utdelats för konferensdeltagande i många olika ämnen, vilket i någon mån återspeglar de multidimensionella inriktningarna inom nordisk kriminologi samt det stora antalet olika internationella vetenskapliga konferenser där nordiska kriminologer kan hävda sig. Principen är att för att få resestöd bör man hålla en egen presentation. Också dessa bidrag visar på ett tydligt sätt hur många olika typer av forskare som har haft behov för NSfk:s resestöd.

2.1.4. Rapporterade forskningsprojekt 2004

Under år 2004 har 8 st. forskningsrapporter emottagits. Här nedan följer en kort beskrivning av de inlämnade rapporterna. Mer omfattande uppgifter kan vid behov fås av sekretariatet:

- **Andersson Robert (S)** "*Risktänkandet och behandlingstankens återkomst*" (2004)

Rehabilitation is making a comeback as a crime prevention strategy. The new epistemology of rehabilitation is based around the theories and practices of the cognitive behavioural therapy ideal. In this article I attempt to scrutinize this new epistemology of rehabilitation employing the governmentality perspective of Michel Foucault. I thereby focus on the new epistemology of rehabilitation as an element in governance. I start by giving a brief account of the history of the epistemologies of the individualization sciences. Through their studies of the human individual, and the epistemologies thereby produced, these sciences have played a part in the creation of the object of governance, the individual, and of the ways this governance of individuals is practised. In my examination of the new epistemology of rehabilitation I look to certain features that I argue are fundamental to it. These are: The assumption of some level of free will within the subject to be reformed, an assumption set within the rationale of risk, which has in turn come to replace the meta-narrative of modernity; the anti-expertise theme in which the epistemology is framed, a theme consisting in the view that the work of the new rehabilitation researchers is driven by a close cooperation with the actual practitioners; confession as a tool for self-management and "healing" through insight into one's faults; the claim that the new rehabilitation, as opposed to the old, is an evidence based enterprise focusing on evaluation and reliability. What I find is that the hierarchical surveillance techniques of the old rehabilitation models are replaced by a horizontal form of surveillance aimed at making the subject see the "obvious" fact that a "healthy" person is responsible of his or her actions. What is sought after is a form of self-knowledge, available through the confession of one's faults, which is to be realized through the care of oneself and self-management. The goal of this process is the production of a prudent citizen capable of constituting part of the governmental visions of advanced liberalism.

- **Hartwig Maria (S)** "*Människors uppfattning om beteenden kopplade till lögn: En tvärkulturell studie*" (2003)

Together with a large number of colleagues in the domain of cross-cultural psychology, with Professor Charles F. Bond as a project leader, I collected data on beliefs about behaviors that characterize people when they are lying. The manuscript resulting from this massive data collection reports two worldwide studies of stereotypes about liars. These studies were carried

out in 75 different countries and 43 different languages. In Study 1, participants responded to the open-ended question "How can you tell when people are lying?" In Study 2, participants completed a questionnaire about lying. These two studies reveal a dominant pan-cultural stereotype – that liars avert gaze. In a comprehensive manuscript now submitted to Journal of Cross-Cultural Psychology, we discuss other common beliefs and offer a social control interpretation.

- **Holmberg Lars (DK)** *Politiets skøn i retssociologisk belysning (tryckningsbidrag för boken Policing Stereotypes)* (2003)

Danish police officers enjoy a great deal of discretionary freedom. The author defines discretion as different forms of power trusted with the police. In this book, he documents how the police use their powers in a highly selective manner. Their work is rarely supervised in any detail and they are trusted with the powers to decide the outcome of a host of different encounters with the public. The book – based on extensive fieldwork in a suburban police district in Denmark – presents a detailed description of more than 40 such encounters, and a comprehensive analysis of the important factors influencing police discretion.

Proactive police work in Denmark is, to a large extent, based on police stereotypes of crime and criminals. Danish police officers share ideas about "customers", "assholes" and the "good Danish citizens", and they operate with concepts of suspicion and guilt that differ radically from those used by other actors in the criminal justice system. Suspect typology is shown to be an important factor influencing police decisions, and it is argued that police discretion is closely linked to discrimination.

The book also argues that police intervention has a symbolic or performative dimension. It is an important part of modern police work to "perform as police", and officers use a number of presentational strategies aimed at different audiences. This "symbolic intervention" is of importance not only to the police themselves, but also to victims, citizens and the society as a whole.

- **Kippe, Elin (N), "Menn som kjøper sex"** (2003)

I have conducted 19 telephone interviews and one in-person interview of some male clients of prostitution responding to an advertisement in a daily newspaper in Norway. The men were 23 – 80 years old. Three of the men had paid for sexual services only twice, while others seek prostitutes regularly. Their seeking of the services of a prostitute reflected a number of motivations, including sexual needs, a desire for varieties of sex and loneliness. In Norway it is legal to sell and to buy sex from adults, but just a few of the men were aware of these laws. Only three men knew that it is illegal to buy sex from young people under 18. Most of the men did not support a criminalization of the buying of sex, but at the same time they approved the law against the buying of sex from underage people. Perhaps their approval of the law against the buying of sex from juveniles had something to do with the fact that the majority of the men preferred to buy sex from women who sell sex "voluntarily", women who are adults, and not drug-abusers or controlled by pimps? They had certain "rules" to follow when they bought sex, and maybe these rules made it easier to cope with the fact that they paid for sexual services, and that "real men" perhaps should not do so? The buying of sex is at the same time both in conflict with some expectations to men and harmonizes with other expectations. The approval of the buying of the sexual services depends on who the client is, who he is buying sex from, where he is buying sex, the social circumstances, and who is doing the moral judging of the buying. Thus, one of my conclusions is that men who buy sex do not fit into the "myth of the client" - assumed to be a loner with a visible handicap. They are ordinary men, with different reasons for buying

sex. By giving men who buy sex an opportunity to talk about their buying of sex, some of them might get sufficient help to manage to quit buying sex.

- **Lahti Raimo (FIN)**, "XIII Nordiska kriminalistmöte 10-12/6 2004 vid Helsingfors universitet" (2004)

Vi ansökte om stöd från Samarbetsrådet för vissa rese- och hotellkostnader med anledning av det XIII nordiska kriminalistmötet, som arrangerades 10 – 12.6.2004 vid Helsingfors universitet. Vi specificerade i ansökan, att anslaget skulle täcka rese- och hotellkostnader för referenterna Flemming Balvig, Ragnheidur Bragadóttir, Helgi Gunnlaugsson och Ragnar Hauge. Endast den del som berörde sagda referenter, dvs. 3226,99 EUR användes av totalt beviljade 4800 EUR. Överskottet har betalats tillbaka till Samarbetsrådet.

Ovan nämnda referenters inlägg på mötet publicerades i Nordisk Tidskrift för Kriminalvidenskab 2–3/2004.

Vi tackar Samarbetsrådet hjärtligt för stödet.

- **Mustola Kati (FIN)** Projektgruppsmöte för "*Homosexualitet, straffrätt och kriminalitetssyn i Norden 1864-1999 projektmöte oktober 2003*" (2003)

The project *Criminal Discourse and Homosexuality in Scandinavia 1864-1999* was established in 1999 and funded by NSfK. At the beginning the project included participants from four of the Nordic countries: Kati Mustola (Finland), who co-ordinates the project, Wilhelm von Rosen (Denmark), Martin Halsos (Norway), and Jens Rydström (Sweden). In 2003 Þorgerður Þorvaldsdóttir, an Icelandic colleague, joined the project, also funded by NsfK. We are writing a joint book.

The project held its first full meeting with all five members in Copenhagen in 30.10. - 2.11.2003. This was also the final meeting with all five project members. The texts the members presented were close to completion. It was decided that Kati Mustola and Jens Rydström would be main editors for the book. They will write the introductory and concluding chapters. We therefore decided to apply for a stipend for Kati Mustola and Jens Rydström, which will enable them to spend a month each editing the book before we submit it to Rutgers University Press for consideration.

We have established contact with professor David Greenberg, a renowned researcher on homosexual history. His work, *The Construction of Homosexuality* (University of Chicago Press, 1988) is one of the standard books in the field. He has expressed an interest in the project, and said that Rutgers University Press, of which he is an advisory editor, may be interested in publishing it in the United States.

In our opinion, this is a very good time to seek publicity for the kind of research we are doing. The eyes of the world have been directed to Scandinavia in connection with gay and lesbian rights for a long time, and with the recent debates on registered partnership, adoption and assisted fertilization, the history of the decriminalization of homosexual acts becomes a matter of interest not only in Scandinavia.

- **Saari Kari (FIN)** "*Crowd-control policies of Police in Scandinavia*" (2003)

My purpose is to sociologically study the police and its work in crowd situation in the Nordic countries which have become members of the European Union (Denmark, Finland and Sweden). Primarily, I try to understand and analytically describe "the police reality" (police's images, assumptions and knowledge about their role in crowd situations and the crowd situations per se) in the current world; and secondarily, its historical shifts after the World Wars. The study will concentrate on comparing the similarities and differences of police practices, principles and policies in the countries. My purpose is to critically analyse the policing of crowds as a societal phenomenon and to clarify the meanings and themes which are linked to it. I have decided to use mainly qualitative research methods and the research data will consist of different documents produced by authorities, interviews of police officers and participant observations of police crowd-control operations.

I used the grant from NSFK in the period of 1.1. — 3 0.6. 2004. During that period I worked as a full-time researcher in University of Kuopio, Finland. I concentrated mostly on working on my PhD research project which will focus on the Finnish part in the whole project and as such will be its subproject. Academically my project made progress in various fields - theoretically, empirically and practically.

a) Theoretical perspective:

Theoretically the most important progress in my work during the research period was the adjustment of the research questions and perspectives of my study and the systematic gathering of my found theories and theoretical background material. The latter means that for example during January — March 2004 I wrote a referee article (translated into English) "Sociological Perspectives on Police and Crowd Control: Police as an Active Actor in Crowd Situations" which was published in the Finnish criminological journal [Oikeus 2004 (33):1, pp 55721]. In the article I summarized selected theoretical and empirical key elements that I had found from previously made international studies linked to the topics of my research and its perspectives. A major part of the article will be used later with minor rearrangements in my forthcoming PhD research.

The second theoretical (and also practical) adjustment of my project was a decision to concentrate more closely on police perspective and police reality concerning the crowd situations and police work in that context. This choice will also lead to practical division of the project in the future: in my PhD project I will study mainly the Finnish case and later on I will expand the study to the other Nordic countries (Sweden and Denmark). I think the rearrangement will be an excellent choice both academically and practically because I have noticed during my gathering of empirical data that the Finnish case has enough new interesting perspectives to be analyzed. Similarly, I have realized it will be more suitable to move on to the international level after a thorough understanding of the phenomenon and testing of research arrangement in Finland first.

b) Empirical perspective:

The most important part of my time during the research period I was gathering empirical data for my research in Finland. First, in February 2004 I visited to the Ministry of Interior's Police Department where I had license to familiarize myself with various public, confidential and secret documents, police instructions and operation guidelines which I can use only as background material in my study and I got copies of selected documents for my personal use.

Secondly, in March 2004 I got contact details of different heads of the police's public order policing units in Finland. By doing so, I reached twenty potential voluntary police officers who agreed to be interviewed. Between March and late June I made eight police theme interviews (which by now have been also transcribed and tentatively analyzed) and I arranged a schedule

for twelve more to be done during the autumn of 2004. I also got official license for observing a couple of real police's crowd control operations and their education courses in the future if needed.

c) Practical perspective:

The NSfK research grant was also very good for my research project because it made it possible for me to work as a full-time researcher and to concentrate fully to arrange and realize empirical data gathering in different towns of Finland. For the first time since the beginning of my research project I had sufficient time to work with the project without other working responsibilities. This opportunity also helped me to organize and systematically analyze theoretical and empirical material that I had already gathered and at the moment it is also possible to continue working part-time with the project. I am extremely grateful to NSfK for their financial support of my research and I will show my gratitude in the forthcoming research reports to the Council.

- **Äikas Rose-Marie (FIN)** “*Cross-National Research Study on the Management, Treatment and Supervision Practices of Mentally ill prison inmates in Finland and the United States*”. (2003)

This dissertation study is the first step in developing a comparative understanding of the treatment and supervision of persons with mental illness inside the prisons of Finland and the United States. A large body of international empirical research exists regarding persons with mental illness in prisons, but responses by individual countries vary greatly. National policies and practices rarely mirror what could be perceived as common Finnish or American practices toward inmates with mental illness. This research attempts to describe a variety of responses to frequently encountered problems in Finland and the U.S. to discern common trends (i.e., linking correctional philosophies to practical care). Specifically, it seeks to identify practices at Northern State Prison in New Jersey and Vantaa Prison in Vantaa, Finland, thereby creating a preliminary agenda for future work in this area. Also, because this is just an initial step in the comparative study, it seeks to set a cross-national agenda for future collaboration. At the same time this study seeks to present a review of the existing issues and data to encourage systematic cross-national research on prison based mental health programs and their impact on inmates with mental illness.

In order to achieve these goals, this study employs a four-pronged data collection strategy investigating the treatment, management and supervision practices of persons with mental illness in prisons in Finland and the United States. Specifically, it consists of site visits, inmate interviews, staff interviews, and document reviews to gather information from Vantaa Prison psychiatric hospital in Finland and Northern State Prison Special Needs Housing Units in Newark, New Jersey.

2.2. Seminarier och konferenser

2.2.1. Forskarseminarium

Syftet med det årliga forskarseminariet är att utveckla den nordiska kriminologin genom att ge deltagarna en chans att förkovra sig inom ämnet, bekanta sig med nordisk, kriminologisk forskning, träffa kollegor samt skapa nya kontakter mellan nordiska forskare. Det är också ett tillfälle att presentera sitt forskningsarbete samt få det kritiskt granskat.

NSfK höll den 21-24 april 2004 sitt 46:e forskarseminarium i Rørvig, Danmark. Temat var ”Fängelseforskning” och deltagarnas presentationer publicerades i en särskild seminarierrapport.

Rapporten finns i pdf-format på NSfK:s webbplats (www.nsfk.org). Seminarierapporten innehåller följande 32 inlägg:

- Andersson Robert (S) - *Behandlingstankens återkomst – från psykoanalys till kognitiv beteendeterapi.*
- Andreassen Tore (N) – *Residential treatment of antisocial behaviour.*
- Aromaa Kauko (F) – *Att förebygga mord och dråp.*
- Bragadóttir Ragnheiður (I) – *Strafudmåling i voldtægtssager Højesteretsdomme i perioden 1977-2002.*
- Clausen, Susanne (DK) – *Resultater fra evalueringen af den danske offerrådgivningsordning.*
- Engbo Hans Jørgen (DK) – *Kriminalpolitikken og udviklingen i fangebefolkningen – aktuelle tendenser Danmark.*
- Ericsson Kjersti (N) – *Historisk perspektiv på institusjonsbehandling av unge lovtrytere.*
- Feyling Ragnhild (N)– *The day of release from prison.*
- Grundtman Markus (S) – *Crimes committed while on prison leave - a contentious issue in Sweden.*
- Gunnlaugsson, Helgi (I) – *Den islandske befolknings syn på forbrydelser 1989-2002.*
- Gustavsson Jan och Kling Boo (S) – *Fångarna, fängelserna och samhället.*
- Hörnqvist, Magnus (S) – *Risken med riskbedömningar.*
- Jeffersson Andrew M (DK) - *Confronted by institutionalised practices: structural homologies between recruits' training and prison staff practice in Nigeria.*
- Johansen, Nicolay B. (N) –*Debatten om omsorg i fengsel.*
- Junninen Mika (F) – *Finnish professional criminals in the 1990s.*
- Kinnunen Aarne (F) – *Intoxicant related small group violence.*
- Kjær Minke Linda (DK) – *Ungdomssanktionen – en dom til struktureret kontrolleret socialpædagogisk behandling.*
- Nyborg Lauritsen Annemette (G)– *Et socialt eksperiment.*
- Littunen Jarmo (F) – *Kriminalpolitiken och utvecklingen i fångtalet -aktuella tendenser i Finland.*
- Newton Anna Kristín (I) – *Foreigners in within Icelandic Prisons A Staff Perspective.*

- Olsen Lissi (G) – *Politiske og centraladministrative beslutninger og udviklingen i fangebefolkningen i Grønland.*
- Pösö Tarja (F) – *Studying Youth Residential Care - some methodological remarks.*
- Roxell Lena (S)- *Fängelser och kriminella nätverk. Två svenska pilotstudier.*
- Ruckenstein Minna (F) - *Violence, Power, and Vulnerability: Evidence from Prison.*
- Saemundsdottir Margret (I) – *What prisoners tells us about their social-and health status.*
- Smolej Mirka (F) – *The Mare Balticum Prison Project. Living Conditions in Swedish and Finnish Prisons.*
- Sorensen David W M (DK) – *Repeat Burglary in the Private Danish Home.*
- Teppo Annika (F) – *Changing Ethnic Relations in a Finnish prison: a Case Study of Helsinki Prison.*
- Tourunen Jouni (F) – *Utveckling och spänningar inom missbrukarrehabilitering i fängelset i Finland - ett terapeutiskt samhälle och en rusmedelsfri avdelning som exempel.*
- Wandall Rasmus H – *Risikovurderinger og idømmelse af ubetinget fængsel.*
- Virtanen Timo (F) – *Lusia päihitteitä - Multicultural Substance Abuse and HIV/AIDS Prevention Program in Prison.*
- Zóphóníasson Hjalti (I) – *Fangers retssikkerhed.*

2.2.2. Kontaktseminarium

Kontaktseminariet år 2004 ägde rum 20 april på Köpenhamns universitet, Danmark. Det som diskuterades var NSfK:s framtid. Deltagare vid seminariet var alla NSfK:s rådsmedlemmar samt företrädare för de nordiska ländernas justitieministerier. Dessutom deltog redaktören för tidskriften ”Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention” och den danska redaktören för databasen ”Bibliography of Nordic Criminology” samt NSfK:s chefssekreterare.

2.2.3 What works in reducing crime

Societies of Criminology höll sin första ”key issues” konferens i Paris 13-15 maj 2004. Temat var What works in reducing crime. NSfK höll tillsammans med HEUNI en session innehållande följande papers: Effects of interventions in criminal networks av Jerzy Sarnecki, Promising examples from Finland av Kauko Aromaa och What Works in Changing Public Attitudes av Rob Allen, (Rethinking Crime & Punishment)

2.3. Nyhetsbrevet Nordisk Kriminologi

NSfK:s nyhetsbrev, *Nordisk Kriminologi*, utkom år 2004 med fyra nummer, två ordinarie tryckta nyhetsbrev och två elektroniska då vi fr om nr 30(3) övergick vi till elektronisk publicering. Nyhetsbrevet innehåller bl.a. information från sekretariatet om NSfK:s aktuella verksamhet,

upplysningar om kommande evenemang i de nordiska länderna och annanstans, resebrev och artiklar om aktuella kriminologiska och kriminalpolitiska frågor samt nyutkommen relevant litteratur i de nordiska länderna. Nyhetsbrevet framställs vid sekretariatet i samarbete med kontaktsekreterarna. Nyhetsbrevet finns även tillgängligt on-line på NSfK:s webbplats. Webbplatsen (www.nsfk.org) är engelskspråkig och uppdateringarna sköts av sekretariatet.

2.4. Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention

Tidskriften **"Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention"** utges av NSfK i samarbete med de brottsförebyggande råden i de nordiska länderna, vilka finansierar omkostnader till förlag och redaktör med hälften var. Journalen är en vetenskaplig, engelskspråkig peer review - tidskrift. Journalen utkommer med två nummer per år och innehåller 6-7 artiklar (ca 112-120 sidor) per nummer.

Journalen avviker från sina företrädare i det att den erbjuder nordiska forskare ett öppet högklassigt forum där de kan få sitt arbete kritiserat (det är denna aspekt av peer review - systemet som ofta förbises när man överväger för- och nackdelarna med investeringen) och publicerat. I synnerhet är denna möjlighet värdefull för unga forskare, vilka kan sprida delar av sina avhandlingar i ett vetenskapligt meriterande sammanhang. Likaså presenterar Journalen ett skådefönster av aktuell nordisk kriminologisk forskning både för nordiska och utomstående kolleger.

Redaktionen beslöt under verksamhetsåret att byta ut den Editorial board som tidigare fanns mot en Advisory board.

Under år 2004 har följande nummer utkommit: Vol. 4 No 2 2003 och Vol. 5 No 1 2004. Dessutom har Vol. 5 No 2 2004 färdigställts. Vol. 5:2 är ett specialnummer inför den förestående FN-konferensen om brottsprevention i Thailand i april 2005.

Denna lista innehåller de artiklar som finns med i de nummer som utkommit under året:

Are Immigrants and Their Descendants
Discriminated against in the Danish Criminal
Justice System?

*Lars Holmberg och
Britta Kyvsgaard*

Ethnicity and Violent Crime: The Ethnic
Structure of Networks of Youths Suspected of
Violent Offences in Stockholm

Tove Pettersson

Crime and Punishment in Sweden: Historical
Criminal Justice Statistics 1750-2000

Hanns von Hofer

Constructing Crime against the Elderly in
Swedish Crime Prevention Campaigns

Håkan Jönson

Qualification and Disqualification in Rape
Cases

Simon Ekström

Homicide Followed by Suicide in Finland:
Trend and Social Locus

*Janne Kiviuori
and Martti Lehti*

Risk Assessments and Public Order
Disturbances: New European Guidelines for
the Use of Force?

Magnus Hörnqvist

Zero Tolerance, the Media and a Local Community

Jukka Törrönen

Sentencing Transparency in the Information Age
A Special Youth Sanction

*Katja Franko Aas
Jørn Vestergaard*

Constructing Victims and Villains. Unintended Outcomes of Contact Prohibition Orders

Ingrid Sahlin

Review Essay: In the National Interest? Political Control and Registration in Norway and Sweden

Janne Flyghed

Redaktörer

Redaktör för tidskriften är Felipe Estrada (Sverige). Lisa Westfelt fungerar som redaktörsassistent.

Advisory board

Kauko Aromaa, HEUNI, Finland

Flemming Balvig, University of Copenhagen, Denmark

Kjersti Ericsson, University of Oslo, Norway

Janne Flyghed, Stockholm University, Sweden

Lars Holmberg, University of Copenhagen, Denmark

Päivi Honkatukia, The National Research Institute of Legal Policy, Finland

Per Ole Johansen, University of Oslo, Norway

Janne Kivivuori, The National Research Institute of Legal Policy, Finland

Britta Kyvsgaard, Ministry of Justice, Denmark

Sven-Åke Lindgren, Göteborg University, Sweden

Tove Pettersson, Stockholm University, Sweden

Ingeborg Rossow, SIRUS, Norway

Reino Siren, The National Research Institute of Legal Policy, Finland

Annika Snare, University of Copenhagen, Denmark

Hannu Takala, National Council for Crime Prevention, Finland

Henrik Tham, Stockholm University, Sweden

Förlag

Tidskriften utges - med ekonomiskt stöd från samarbetspartnerna: NSfK och de brottsförebyggande råden i Norden - av förlaget Taylor & Francis. Förlaget har år 2004 mottagit SEK 136 600 i publiceringsstöd. NSfK har betalat hälften av summan samt hälften av chefredaktörens arvode på 50.000 SEK och hälften av redaktörens resekostnader. Redaktören har i år haft ett resekonto på 15.000 SEK till sitt förfogande. Redaktionen har under det gångna året diskuterat marknadsföringen med förlaget för att nå ut till fler läsare. Vid år 2004:s slut hade tidskriften 127 prenumeranter.

2.5. Bibliografi -"Bibliography of Nordic Criminology"

1998 ersattes den publicerade Nordiska kriminologiska bibliografin med en elektronisk bibliografi, kallad **Bibliography of Nordic Criminology**. Bibliografin innehåller nordisk

kriminologisk forskning fr.o.m. 1999 (för äldre litteratur hänvisas till de tryckta bibliografierna). Nätverket bakom bibliografin består av en nationell redaktör i respektive nordiskt land ('focal point'), som vanligtvis arbetar vid ett kriminologiskt specialbibliotek. Dessutom finns det en "övernationell redaktör". Den "övernationella redaktören" väljs på det årliga arbetsmötet för en period på 1 år. I idealfallet sköts allt bibliografiarbete av professionella bibliotekarier, men i praktiken har det ibland visat sig vara svårt att hitta personer som har tillräckligt med tid.

De nationella redaktörerna har ansvar för sökning och registrering av litteratur för respektive land i NSfK:s nordiska kriminologiska bibliografi. Den "övernationella redaktören" koordinerar verksamheten.

Under föregående år upprättades avtal mellan NSfK och de bibliotek som redaktörerna jobbar vid för att verksamheten skall vara fastare förankrat vid biblioteket.

Avtal finns med följande bibliotek:

- Polishögskolans bibliotek, Sverige
- Biblioteket vid Rättspolitiska forskningsinstitutet, Finland
- Kriminalistiska bibliotek vid det juridiska fakultetet vid Köpenhamns univ., Danmark
- Politihögskolens bibliotek i Oslo, Norge
- Fångvårdsväsendets bibliotek vid Fångvårdens utbildningscentral, Finland
- Polisyrkeshögskolan, Finland
- Landsbókasafn Íslands Háskólabókasafn (National and University Library of Iceland)

Åt de nationella redaktörerna betalas ett arvode på €700 per land av NSfK. Den "övernationella redaktören" ("Nordic editor") erhåller ett årligt arvode på € 1.000 av NSfK. De nordiska brottsförebyggande råden har fram till 2001 frivilligt bidragit sammanlagt med ca. 30 % av utgifterna under treårsperioden 1999-2001. Sedan 2003 finns ett avtal mellan NSfK och de nordiska brottsförebyggande råden som innebär att de nordiska brottsförebyggande råden (BRÅ, DKR, KRÅD, RTN) står för hälften av kostnaderna (webbhosting och redaktörsarvoden).

Nationella redaktörer år 2004 har varit:

Rie Iversen "Nordic Editor" (Danmark)
Audur Gestdóttir (Island)
Solveig Bjarnadóttir (Island)
Grete Skjåstad (Norge)
John Squires (Sverige)
Aili Takalo (Finland)
Tuomo Silentti (Finland)

I syfte att koordinera bibliografiarbetet håller de deltagande biblioteken och NSfK ett årligt möte; år 2004 ordnades bibliografimötet den 23 februari i Köpenhamn. På mötet deltog redaktörer från varje nordiskt land samt NSfK:s förman och sekretariatsledare. Rie Iversen (Danmark) blev vald till "övernationell redaktör" fram till nästa möte som skall hållas i samband med rådsmötet i Helsingfors, i mars 2005.

Under 2004 skedde en intensifierad satsning på bibliografin genom att dess utseende på webben gjordes om för att vara i samma stil som NSfK:s uppdaterade webbplats. Förutom detta gjordes en ökad ansats att försöka få in abstracts på de svenska poster i databasen som tidigare saknade detta.

Adressen till Bibliography of Nordic Criminology är <http://bibliography.nsfk.org>

3. Resultat år 2004

3.1 Resultaträkning 01.01.2004 – 31.12.2004

Intäkter	2004(SEK)	2004(EURO)	2003(EURO)	2002(EURO)
Ordinärt stadsbidrag	2 884 330	316 029	308 884	303 721
Forskarseminarium, återbetalningar	1 908	209		
Bibliografistöd	17 017	1 865		
Journal of Scandinavian Studies stöd	98 369	10 778		
Diverse inkomster			28 844	0
Ränta			3 326	2 350
Summa intäkter	3 001 625	328 880	341 054	306 071
Kostnader				
Lön	625 072	68 488	67 135	53 061
Arvoden	140 509	15 395	14 288	19 865
Kontorskostnader	224 441	24 591	5 207	9 826
Kontorsutrustning	39 255	4 301	1 753	3 487
Rådsmöte	162 377	17 791	10 381	18 196
Forskarseminarium	208 624	22 858	38 108	59 227
Kontaktseminarium	43 194	4 733	16 391	18 187
Resestöd	70 953	7 774	8 389	12 374
Forskningsstöd	727 938	79 758	59 351	89 731
Bibliography of Nordic Criminology	111 191	12 183	14 292	13 783
Journal of Scandinavian Studies	237 254	25 995	13 104	8 711
Nordisk Kriminologi	100 049	10 962	11 975.21	8 347
Seminarierapport	0	0	2 748	2 630
NTfK	60 700	6 651	6 746	6 750
Resande seminarium	0	0		16 504
ESC-konferens	0	0	37 871	9 276
Bankavgifter	0	0	139	212
Revisionskostnader	15 000	1 644	0	
Summa kostnader	2 766 557	303 125	307 878	350 167
Årets resultat	235 068	25 756	33 176	-44 096

Omräkningskurs SEK / EURO
9,1268 är 2004 års
snittkurs.

3.2 Balansräkning för 2004-01-01 – 2004-12-31

	2004 (SEK)	2004 (EURO)	2003 (EURO)	2002 (EURO)
Tillgångar				
Likvida medel	1 191 821	129 966	267 640	236 445
S:a tillgångar	1 191 821	129 966	267 640	236 445
Eget kapital och skulder				
Eget kapital				
Ingående eget kapital	920 535	101 638	69 527	114 717
Årets resultat	235 068	25 756	32 111	- 45 190
S:a eget kapital	1 155 603	128 301	101 638	69 527
Kortfristiga skulder				
Upplupna kostnader	36 218	1 665	1 350	-
Övriga kortfristiga skulder			164 652	166 918
S:a kortfristiga skulder	36 218	1 665	166 002	166 918
S:a eget kapital och Skulder	1 191 821	129 966	267 640	236 445

Kommentarer till resultat- och balansräkning

Omräkning från SEK till EURO

Vid omräkning av 2004 års resultat från SEK till EURO har genomsnittskurs för 2004 använts. Vid omräkning av balansräkning har historisk kurs använts för omräkning av eget kapital, med undantag för årets resultat. Vid omräkning av övriga balansposter har balansdagens kurs använts.

Likvida medel

Som likvida medel per 2004-12-31 har enhetens andel av Stockholms Universitets gemensamma likvidkonto redovisats.

Revisionsberättelse

Till rådsmötet i Nordiska samarbetsrådet för kriminologi

Jag har granskat årsredovisningen (resultat- och balansräkning) och bokföringen samt rådets förvaltning i Nordiska samarbetsrådet för kriminologi för räkenskapsåret 2004-01-01--2004-12-31. Det är rådet som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och enhetens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som rådet gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Jag har även granskat huruvida Nordiska samarbetsrådet för kriminologis sekretariat har handlat i strid med enhetens stadgar. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mitt uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Sekretariatet har enligt vår bedömning inte handlat i strid med Nordiska samarbetsrådet för kriminologis stadgar.

Vi tillstyrker att resultaträkningen och balansräkningen fastställs

Stockholm den 31 mars 2005

Kjell Nyberg
Auktoriserad revisor